

Годишен абонамент:

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 1 левъ

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

ОБЪДЕНЪ СЛЕДПРАЗНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа“ — София

Отговоренъ редакторъ

Т. ХРИСТОВЪ

Д-ръ П. Вичевъ

„Кога ке бегате“...

Така питатъ колонизираниѣ цинцари добруджанското мѣстно население.

Кой да бѣга, отъ кжде да бѣга и защо да бѣга?

Тука е, казватъ цинцаритѣ, малка Македония. Тази земя е продадена на насъ.

Коя земя е продадена и кой я продава?

Това не сж измислени въпроси, а е голата — грубата действителностъ за живота въ Добруджа. Това е резултатъ на насладената отъ мирнитѣ до овори система на завоевания, насилие и денационализация, която се покровителствува отъ самото О. Н., за асимилацията на инороднитѣ малцинства. Но съ такава бруталностъ до отвращение и погнуса, никжде тѣй отъ високо не се прилага, както отъ чокойската олигархия въ Букурешъ.

„Кога ке бегате?... Тази земя е продадена на насъ“.

Едно население, което отъ вѣкове живѣе въ Добруджа, вложило е времето, енергията, труда и сжществуванието на безбройни поколения, да обработва и култивира тая земя, прекарало петстотингодишно турско робство, то е било тормозено, бито и кланала никой не му е поставялъ тѣй цинично подобни въпроси. А сега, въ ерата на нѣкаква паршива демокрация, при сжществуването на тържествено подписанитѣ договори за покровителство надъ малцинствата, съ установенъ божемъ, контрол на едно изкуфяло О. Н., се търпи покровителствува и насърчава едно правителство, което тѣй явно и тѣй цинично ограбва, оголва и убива инороднитѣ малцинства.

И турцитѣ дори, спремо които влашкитѣ управници, проявяваха известна снисходителностъ и тѣ ви казватъ днесъ:

— Тука вече не се живѣе. Ще бѣгаме въ Турция.

Отъ кжде може да има тая чокойска мафия тоя голѣмъ куражъ, да бравира всѣко договорно право, всѣки моралъ, всѣка човѣщина? Безсъмнено, то не би било толкова смѣло и толкова нахално, ако нѣмаше чужда подкрепа. Из-

лишно е да теоритизираме на тая тема. То е тѣй ясно, тѣй очевидно, защото се явява като логично следване на насилническата империалистична политика на голѣмитѣ европейски сили, които въ съревнованието си и взаимнитѣ борби за експансивностъ и надмощие надъ дадени балкански пазари и стратегически пунктове, целятъ да запазятъ или извоюватъ едно доминирующе за себе си положение.

Следъ разпокъсването на Австроунгарската империя и създаденитѣ нови географически и политически граници въ Европа, между Англия и Франция отъ една страна и между Франция и Италия отъ друга, сжществува една борба, за такова именно надмощие въ Централна Европа и Балканитѣ. И въ тая борба, тѣ се надпреварватъ, кой повече да простре своето благоволение и покровителство надъ награбитѣ се съ чужди територии и съ десетки милиони инородни населения.

Така, тѣ, сжщитѣ се надпреварватъ още, кой по-безскрупулно да оправдае и въ пленарнитѣ дори заседания на О. Н., системата на насилие и денационализация, за да ги спечелятъ на своя страна.

Ненаситни отъ алчностъ и заразенитѣ империализма на голѣмитѣ сили, тѣхнитѣ сателити Ромъния, Югославия и Гърция се проявяватъ подли и по-коварни отъ лисицата и по-жестоки отъ хиената, за да се харесатъ на своитѣ попечители. Кой имъ дава заемъ съ десетки милиарди и защо ги даватъ? Не е ли, за да развиятъ по-рационално и по-радикално сжщата система на насилие и обезправяване на народитѣ?

Не сж виновни следователно тия нещастни, подивели и оглупели овчари по балканитѣ, които Гърция и Ромъния заставятъ да продаватъ имотитѣ си, да скъсатъ съ минали традиции и родни спомени, да напуснатъ овчарството си въ Македония и да отиватъ въ богатата ханаанска земя.

О. Н. академия на утописти

„Le Petit Journal“ теоритизира върху демократизацията на О. Н. и казва, че не правителствата трѣбва да назначаватъ делегати за О. Н. това трѣбва да се прави отъ самитѣ народи, чрезъ парламентитѣ разбира се. Ала това е невъзможно заключава вестника защото тогава О. Н. щѣло да се сведе до една академия на утописти. Тогава заключението трѣбва да бжде, че днешното О. Н. е безъ всѣкакъвъ здравъ смисълъ.

Полско-Литванския конфликтъ

На границата на Полша и Литва е станалъ кървавъ инцидентъ. Иматъ убитъ войникъ и другъ раненъ. Литванскиятъ м-ръ председател Валдемарсъ е протестиралъ за усиленитѣ воени маневри на Полша по границата.

Съгласенската преса не се произнася по факта, а критикува Литва, че преди протестната нота е достигна въ О. Н. тя е била дадена на пресата. Очевидно е пристрастието къмъ Литва и симпатиитѣ къмъ Полша, защото литва не се подчинява на постояннитѣ фалшиви препоръки на О. Н. за благоразумие, когато е очевидно, че се протежира Полша.

Малкъ е литванския народъ едва 3 милиона, но героично се бори срещу цѣлия фалшъ на голѣмитѣ сили, които мацкатъ и жертватъ справедливитѣ искания на малкитѣ народи.

— Добруджа, кждето Богъ пращалъ мана за мързеливитѣ и дембелитѣ.

Тѣй ги лжжатъ, тѣй ги примамватъ, тѣй развиватъ отрицателното у човѣка, защото гършитѣ и ромънитѣ гонятъ своята мръсна колонизаторска политика да сломятъ и асимилиратъ чуждитѣ инородни населения въ заграбенитѣ чужди области, насърчавани отъ империализма на днешна Европа.

Единъ е цѣрътъ срещу цѣлата тая система — повдигане съзнанието у балканскитѣ народи, да разбератъ тѣ, че сж инструментъ и жертва на една отвратителна и унизителна за тѣхъ политика и че само въ по-скорошното имъ свестяване, разбирателство, федериране и противопоставяне на нея, тѣ ще заживѣятъ въ миръ и прогресъ, за своето благо и това не човѣчеството.

Америка и заемитѣ

Америка събра всичкитѣ капиталитѣ презъ и следъ войната. Изобилно тя продоволстваше въ последнитѣ години Англия и Франция. Лихвитѣ се въртѣха около 2 1/2%. Сега вървятъ къмъ 2 3/4—3%. Тия последнитѣ продоволстватъ днесъ всички европейски държави, а особено тамъ, кждето диктува политиката имъ, за да ги вплитатъ въ мрежата на голѣмитѣ свои политически комбинации. Обѣднитѣ и съ изхабени стопански инвентари и средства страни търсятъ заеми. Английскитѣ и френскитѣ банкери по внушение на своитѣ правителства подбиратъ и отпускатъ заеми по високи лихви и низки емисионни курсове. Така минималната лихва е 7%, а емисионния курсъ подъ 90. И при все това налагатъ гаранции, като турятъ ржка на важни държавни приходи главно митницитѣ.

При такива условия сж поставени днесъ на сключване заеми въ балканскитѣ страни.

Въ последно време, обаче американскитѣ банкери, сами проучватъ условията въ нуждающитѣ се страни отъ заеми и вмѣсто да даватъ възможностъ на френскитѣ и английскитѣ банкери да използватъ голѣмитѣ лихви, тѣ търсятъ сами да ги използватъ. За това мисионери на американскитѣ банкери сж плъзнали на европейския континентъ и въ близкия и краенъ изтокъ.

Премахване полигамията въ Авганистанъ

Кралъ Аманолахъ, който дълго време обикаляше европейскитѣ столици се е заелъ да модернизира страната си. Подобно на Кемалъ паша съ декретъ е забранилъ първо многоженството на държавнитѣ чиновници. Който чиновникъ посегне да вземе втора жена се уволнява веднага. По тоя начинъ се смѣтало да се създаде първоначално една психика противъ многобрачието, а следъ туй да се генезализира цѣлата страна.

Титулеско си отива

И френскитѣ вестници съобщаватъ, че излизанието на ромънския м-ръ на Външ. Работи Титулеско отъ кабинета е въпросъ решенъ. Той замина за Лондонъ да си получи отзователнитѣ писма, кждѣто и до сега се считаеше, акредитиранъ като ромънски пълномощенъ м-ръ. Замястникъ на Титулеско е Аржетоано сегашенъ м-ръ на земледѣлието.

Въпросътъ се слага сега, кога ще бжде сваленъ кабинета на Братияно, противъ системата на който се обявилъ и Титулеско.

Борбитѣ всредъ македонскитѣ среди

Писа се, че между хората на убития генералъ Протогеровъ и Иванъ Михайловъ е станало сблъскване. Имало убити и рани. Властѣта се намѣсила и турила редъ.

Сжобщава се сжщо, че В. М. Р. О. е имала конгресъ на който е избранъ новъ Ц. К. въ следния съставъ Иванъ Михайловъ, Ив Караджовъ и Страхилъ Развигоровъ.

В. „Прѣпорецъ“ правейки намекъ на схваткитѣ между дветѣ групи казва:

„Ако господата не искатъ да разбератъ, че се намиратъ въ правова държава и продължаватъ да увреждатъ интереситѣ и съ своитѣ парабели — въ България има властъ, която енергично трѣбва да се намѣси и да тури веднажъ за винаги край на тия злодѣяния“.

Изъ лошъ пжтъ е тръгнала организацията чието минало бѣше неизчерпаемъ резервоаръ на примѣри за всички националъ освободителни организации.

„Хемъ голъ хемъ фодуль“

Генералъ Нобиле, подобно на Донъ Кихота подири слава въ борба съ ледоветѣ. Счупи не своята но главитѣ на нѣколцина полжгани отъ него учени, авиатори и авантюристи. Когато спасители се явиха, пръвъ преди всички други, той избърза да се спасява. Никого единъ водителъ това не прави. Първо хората които води и за които той носи цѣлата отговорностъ ще спаси, та тогава себе си. Той си счупи крака ала пръвъ подири спасение и остави другаритѣ си. За това и възмущението въ цѣлия свѣтъ е голѣмо срещу тоя надмененъ генералъ. Яви се руския ледоразбивачъ „Красинъ“ въ помощъ и спаси изоставенитѣ отъ Нобиле хора. Цѣлъ свѣтъ включително и Мусолини благодарятъ. Срѣщатъ се параходитѣ „Чита де Милано“ и „Красинъ“. Капитана на първия дава банкетъ на спасителитѣ отъ Красинъ на борда си. Генералъ Нобиле не приелъ да присѣства. Туй се казва „хемъ голъ, хемъ фодуль“.

Малцинствата въ Горния Адигъ

Новата Виенска преса пише, че 318 нѣмски свещеници въ Горния Адигъ сж адресирали една петиция до Папата съ която искатъ оторизация да се молятъ въ църквитѣ на нѣмски езикъ. Тѣ искатъ сжщо да имъ се изпрати единъ анкетворъ, отъ неутралнитѣ страни да анкетира положението

Процесът на Елзаският автономисти

Ръчките на Тома и Бертонъ. — Нѣма комплотъ, нѣма германски пари. — Елзасъ да се пази отъ чужди нашествия и отъ брутална асимилация. — Прокурора осѣмъ. Последната реплика. — Бердикта и присъдата. — Комуниста Бертонъ носенъ на ръце отъ свещеници

X

Слѣдъ защитниците Палмиери и Файетъ отъ Бретанъ, които сж работили ведно съ Шалъ за защитата на етническите и езикови права на бретанските и елзаски малцинства и сж образували съ него националенъ комитетъ, дава се думата на адвокатъ

Тома

отъ Стразбургъ. Той започна така:

„Обвиняемитъ комплотира ха ли срѣщу държавата? Съ пълно съзнание вие, господа заседатели, ще отговорите не. Този отговоръ ще ви освободи да отговаряте на останалитъ шестнадесетъ въпроса. Но защо вие ще отговорите — не? Защото никакво доказателство не ви се даде. Прокурорътъ ви говори теоритически за комплотъ. Вие ще си спомните, че доказателства той нѣмаше, що се отнася до сжществени елементи отъ юридическа гледна точка. Говори ви той за взета резолюция, за събаряне на управлението, за въоръжаване гражданството едно срѣщу друго. А между това тия хора

не го криятъ.

че се борятъ за автономия — въпросъ който се разисква и може да се разисква въ събрания. И вие можете, безъ да бждете престъпници, да се обявите за партизанинъ на сжщата идея. Не бѣше ли днешниятъ М-ръ председателъ Поанкаре, който поддържаше, че по сжществующето право, да бждешъ автономистъ, не е престѣпление? Останалитъ прѣстѣпления които се приписватъ сж аксесоарни.

„Шутцурупе“ (нападателни групи) — нѣма никакво доказателство за тѣхното сжществуване. Легенди!

Е да, ако вие сте били въоръжени и ако вие сте били автономисти, веднага щѣше да бжде съзрѣна германската ръка, нейнитъ пари.

Не забравяйте, че преди войната, Елзасъ принадлежеше на едно федерално правителство и че тенденцията тогава бѣше къмъ крайна централизация, срѣщу която елзасци се борѣха. И Франция трѣбва да разбере партикуларния характеръ на елзаскиятъ борби. Ето ви вамъ цѣлия комплотъ: пари, стотици хиляди швейцарски франка, заемъ на дво „Ервиния“ отъ Вилди, и много още легенди, една отъ друга по съмнителни и съ

тенденция да се компромитиратъ

тия хора. А между това г-нь Вилди е богатъ човѣкъ съ голѣми финансови връзки въ Ню Йоркъ, адвокатъ на френската държава въ Швейцария, и участвува въ много финансови организации. И твърде естествено се явява неговия заемъ на дво „Ервиния“ отъ 100,000 фр. Самъ Вилди телеграфически протестира срѣщу тенденциознитъ съмнения хвърлени върху това негово участие. Очевидно е, че всичкитъ обвинения на прокурора, които служиха за основа на най-голѣмото — комплота, падатъ сами по себе си. Шомъ тѣ падатъ, остава въ въздуха да виси и самъ комплота съ про-

курора ведно. Ето защо вие, господа заседатели, ще отговорите на всички поставени въпроси отрицателно, съ което ще дадете едно удовлетворение на оскърбената обществена съвестъ въ Елзасъ и Лотарингия.

Взема думата Андре Бертонъ адвокатъ отъ Парижкото баро. За него специално сж дошли много слушатели:

„Прѣди да говоря, за подсждимитъ, казва Бертонъ, съ които станаме почти приятели, азъ желяехъ да бжда обезпеченъ, че въпросъ

за чужди пари

тукъ нѣма, и че никой отъ подсждимитъ не е билъ нито прямо нито ксвенно игра на германския империализмъ. Следъ като тая сигурностъ ми се даде, азъ приехъ защитата и то обща за всички подсждими, защото азъ принадлежа на комунистическата партия, която се бори срѣщу империализма и всѣкога взема защитата на свободата.

Въ този процесъ каквоние виждаме? — Трагически парадокси. Ние ще видиме, че тукъ въ тоя процесъ се развѣнчаватъ френската администрация и елзаския народъ; — този народъ, който е станалъ противоправителственъ въ една пропорция 70%, и който вчера избра за депутати, изразявайки едно протестно чувство, въ лицето на двама отъ подсждимитъ Д-ръ Риклинъ и Росе. Следвайки вашата система на разсждения и вацитъ сърдца, азъ ще се помжча да намѣря необходимия куражъ, за да ви доведе до едно разведряване на атмосферата, за да ви убедя, че едно осжждане на тия хора ще завърши до пълно развѣнчаване.

Елзасъ е по сърдце французски, ала по езикъ той е германски.

Преминавайки историята, тая областъ е била поле на

неприятелски нашествия и опустошения.

Следъ 1871 год. въ Елзасъ се наложиха тежки и жестоки закони. Още тогава група мислители бленуваха за единъ свободенъ и независимъ Елзасъ — единъ залогъ за мира между два голѣми народа. Елзасъ бѣше заставенъ да се подчини предъ непоправимото. Ето и голѣмата война. Отъ двѣтѣ страни всѣки изпълни своя дългъ. Да забравиме тия тжжни и болни времена и да разчитаме на вѣрата, за сѣрдечното сближение на тия два народа. Трѣбва да излезне психозата на войната. Трѣбва най-после френската администрация да извърши работи, които да ни сочатъ мира. Тая администрация обаче извърши редица престѣпления. Сжществуваша цѣла парламентарна анкета върху нейнитъ дѣла въ Елзасъ. Е, добре, тая анкетна комисиция изнесе, благодарение на некомпетентността, невежеството и разточителството, за да не кажа повече, на известни държавни чиновници въ Елзасъ, разпиляването на държавнитъ срдства е било толкова голѣмо, че

отъ 8 милиарда приходи въ хазната сж влѣзли само 180 милиона фр. Ето защо елзасци се борятъ. Тѣ плащатъ много по голѣми данѣци отъ

колкото другитъ граждани на Франция.

Това което Франция трѣбваше да направи, то е да за папаше за Елзасъ автономизма, най-много поне тоя който сжществуваше при германския режимъ. Какво стана обаче? Всичко се направи за да се ограничатъ правата и свободитъ на Елзасци: забраниха се вестницитъ, които излизаха на немски езикъ, т. е. на майчиния езикъ за елзасци; лоши отношения на администрацията — малтретиране, арести и пр. Това всичко доведе населението до болезнено състояние.

И лѣкуването на тая болезненостъ намѣри изразъ въ акцията на тия хора, които ви увѣряватъ, че нѣматъ никакви връзки съ Германия въ борбата си за автономията на тия области.

Но какво властѣта противопостави на тоя автономизмъ? — Всичко противно на волята и желанията на елзасци. Тя противопостави систематически мѣрки за една пълна и

брутална асимилация,

раздѣляне на църквата отъ държавата, трансформирането на училищата и забрана на двойното наречие. Тая асимилация бѣше сжщо тѣй луда, каквато бѣше следъ примирението съ декларацията, че Елзасъ ще се подчини веднага на всички френски закони.

Автономизмътъ, за който се борятъ тия хора — подсждимитъ, не е само необходимъ за щастието на Елзасъ, но той е необходимъ особено много за европейския миръ. Не бива да забравяме, че мира е нестабиленъ и че много грижи и отъ самото гражданство сж потребни за да се осигури животътъ на младото дърво на Локarno. Ако е вѣрно, както последнитъ избори го потвърдиха, че Германия се отказва по въпроса за Елзасъ и Лотарингия, трѣбва да внимаваме това да не се възобнови, както се заявява и отъ подсждимитъ, задъ които стоятъ хиляди други елзасци, че тѣ работятъ и ще работятъ не за възвръщането на Елзасъ и Лотарингия къмъ Германия, а тѣ желятъ, тѣхното

малко отечество

да стане етапа, връзката между двата народа. Тѣ още желятъ, тѣ се стремятъ да бждатъ майсторитъ, които ще изградятъ примирението, което се налага и отъ тамъ тѣ ще станатъ велики въ историята. Ала противно на тая чиста и полезна дейностъ на подсждимитъ, прокурора имъ приписва комплотъ И той го търси първо въ тѣхната литературна пропаганда, въ тѣхната артистична или музикална дейностъ приписвана на нѣкои отъ подсждимитъ, като че ли латинската култура не може да направи нищо, за да се бори срещу германската.

Но какъвъ комплотъ е всичко това? Кжде сж неговитъ сжществени елементи които го образуватъ? Кжде сж доказателствата на г. прокурора? Нѣма ни поменъ отъ тѣхъ. Самъ прокурора въ своята пледоария ни занимава тукъ съ понятието за патриотизма на французина, и искаше да го наложи надъ патриотизма на

елзасци и като че ли надъ цѣлия свѣтъ. Тамъ е най-

великото заблуждение,

което носи въ себе си залогъ битъ на всички конфликти въ страната и въ Елзасъ.

Що се отнася до въпроса за паритъ, до заема на дво „Ервиния“, установи се, че този заемъ има легално начало и нѣма нищо общо съ Германия.

Но имало военна организация, която имала свой щабъ, поделения, въоръжения и пр. А г. прокурора ѝ приписа и фантастични обвинения — за нападения, за нѣкакви сигнали и т. н.

Да, имало е организация за протекция. Това подсждимитъ не го отричатъ. Но какъ искате вие — роялисти, фашисти и всички други да иматъ подобни групи и при това въоръжени, да нападатъ събранията на автономиститъ, да ги биятъ и убиватъ, полицията да присѣтствува и спокойно да гледа, едва ли не, да ги протектира, а тѣ, автономиститъ, да нѣматъ право дори да се събиратъ и защитятъ, да се отбраняватъ съ бастуни! Защо за другитъ въ Франция да бжде позволено, а за елзасци сжщото да е забранено? Не ви ли се вижда всичко това

унизително за културата

на Франция? Изглежда, че прокурора не се срамува. Той отива напредъ за да поддържа и комплотъ, който фактически не сжществуваша, а сжществуваша въ неговото въображение!

Но кои сж Д-ръ Риклинъ и професоръ Росе? Това сж два стълба на идеята за автнмизма още отъ германско време. Тогава тѣ сж се борили за придобиване еднакви права за Елзасъ и Лотарингия наравно съ останалитъ държави, които влизатъ въ германската конфедерация. И тѣ сж постигнали известни резултати. Съ съзнанието да станатъ примирително звено между Германия и Франция, тѣ сж участвували въ международнитъ конференции, кждето съ Жореса сж работили да премахнатъ голѣмитъ спорове, които подхранваха войната. И тѣ искаха да я предупредятъ, да я избѣгнатъ

за благо на народитъ,

като работѣха предъ германското обществено мнение, въ Райхстага и предъ Кайзеръ Вилхелма за автономията на Елзасъ. Тѣ бѣха честни и последователни и днесъ си останали сжщи, за да прекосятъ желанията на империалиститъ за завоевания и да обрнатъ наново роднитъ имъ огнища въ пепелища.

Въ Германия, тая юнкерска страна, страна на бруталната централизация, не ги обвиниха въ комплотъ и не ги сждиха, както това прави днесъ републиканска Франция. Но позора, който носи тоя процесъ нѣма да понесе г. прокурора, нито правителството предъ свѣтовното обществено мнение, а Франция, че въ нея

свободитъ на гражданитъ

се отнематъ и тѣпчатъ подъ най-различна форма.

Вие господа сждебни заседатели, нѣма да позволите петното да понесе Франция и френския народъ. Вие ще отговоритъ на поставенитъ въ-

проси отрицателно въ името на правдата и справедливостта, за тържеството на които френския народъ продължава да води борба. Повелителенъ вашъ дългъ е да оправдаете и пустнете подсждимитъ на свобода, което ще бжде едно удовлетворение на възмутената човѣшка съвестъ.

Нервиранъ прокурорътъ става и заявява:

— Ако вие, господа сждебни заседатели, освободитъ подсждимитъ, въ такъвъ случай Д-ръ Риклинъ, Шалъ, Фашхауеръ Росе ще останатъ господари въ Елзасъ.

— Да, отговаря адвоката Жакле, ако вие ги оправдаете ще получите благословията на хиляди елзаски деца, ако ли ги осжаитъ — тѣхното проклятие.

Председателътъ обявява сждебното дирене за приключено и прочита седемнадесетъ въпроса, на които сждебнитъ заседатели трѣбва да отговорятъ. Заседателитъ се оттеглятъ.

Настава една мжчителна и твърде нервозна атмосфера въ залата. Публиката вътре и вънъ отъ залата е повече отъ всѣки други пжтъ. Следъ единъ часъ заседателитъ се връщатъ и даватъ отговоритъ си:

— Да, има комплотъ, но нѣма начало за изпълнение. За Д-ръ Риклинъ, Шалъ, Фашхауеръ и Росе и „не“ по всички останали въпроси и за всички други подсждими.

Защитникътъ Фаеътъ заявява: Азъ моля цѣлия Елзасъ да не осжда Франция за тоя

пристрастенъ вердиктъ

произнесенъ отъ 12 елзасци. Следъ тия думи Фаеътъ и останалитъ адвокати се хвърлятъ въ прегръдки съ подсждимитъ въ срединѣ възклиания и сълзи. Публиката и тя се заразява. Настава голѣмо движение. Жандармитъ не могатъ да въдворятъ редъ. Оправданитъ се изреждатъ предъ „бащата“ Д-ръ Риклинъ и го целуватъ въ срединѣ възгласа: „Да живѣе Елзасъ!“ и съ възмущение за проявената несправедливостъ спрѣмо него.

Жандармитъ нанесоха нѣколко удари на възмутенитъ граждани. На това залата гърми съ викове:

— Да живѣе Елзасъ! Да живѣе Д-ръ Риклинъ!

Като отговоръ, чуватъ се гласове: „Да живѣе Франция!“

Сждътъ се отегля да приготви присъдата. Жандармитъ се мжчатъ да въдворятъ реда. Нанасятъ побой. Частъ отъ публиката излиза. Вънъ множество народъ задрѣстилъ улицитъ и пѣе Елзаския химнъ:

„О, Стразбургъ, О Стразбургъ О, Стразбургъ градъ вълшебенъ и пр.“

Сждътъ се връща и председателя чете присъдата, съ която се осжждатъ Д-ръ Риклинъ, Шалъ Фашхауеръ и Росе на една год: затворъ и 5 год. изпжждане вънъ отъ границитъ на страната.

Тѣлпата изнася адвоката Бертонъ на ръцѣ, между които и свещеници и го носятъ презъ улицитъ. Вънъ народа пѣйки, акламира адвокатитъ и ги изпраща до хотела имъ. Жандармерията се мжчи да разприсне маситъ. Две пожарни карски помпи сътрудничатъ на полицията.

„Ето, казва кореспондента

Нови цинцарски

колониисти в Добруджа

Колонизацията на Добруджа слъдва политически курсъ на ромънското правителство за денационализацията на Добруджа. Нови 583 цинцари сж пристигнали от Македония въ Кюстенджа и според в. „Диминяца“ ще бждат настанени въ четверождълника.

Защо тия хора се мъкнат въобще и главно пръзз тоя работен сезон? Тамъ въ Македония ликвидиратъ сж имотитъ имъ и ги водятъ пръзз това врѣме, когато трѣбва да работятъ и произвеждатъ.

Отъ кждѣ тия хора ще се изхранватъ? Очевидно водятъ ги сега пръзз сезона на хармана и имъ сочатъ хамбаритъ, жилищата, добитъка и цѣли стопанства на добруджанското население — да грабятъ и да изнасилватъ правата имъ. Така се създава и засилва конфликта съ мѣстното население и довежда до единични и масови убийства отъ рода на Кочина, Малка Кайнарджа, Кючукъ Акбунаръ, Старо Село и др.

А българското и ромънско правителства сладко си гугукатъ за сближение и приятелство канервани отъ всевъзможнитъ лиги и д-ва за миръ чрезъ О. Н.

Нешастни балкански народи.

Русия на петролната конференция

Пръзз Лондонъ съобщаватъ отъ Москва на вѣстниците, че върховния съветъ за национална икономия при съветитъ е рѣшилъ щото Русия да участва на международното изложение на петрола въ Америка пръзз септемврий т. г.

на в. „Le Temps“, мжчителния край. Всички говорятъ за успокоение. Да го пожелаеме, ала азъ никакъ не го вървамъ“.

Въ следния брой ще предаде преценката на цѣлата западна преса.

Д-ръ П. Вичевъ

Изъ страната на слъзитѣ

Всички грабятъ селското население. Голѣмитъ лихви. Денационализацията слѣдва. Граждански блокъ.

Положението на добруджанското население, особено на българския и турски елементъ отъ день на день става все по-лошо и по-лошо. Селското население се третира като роб. То е подложено на изнудване по всевъзможни начини. Сега е харанъ. Плъзнали сж банкери, адвокати, мисити, щенцари и пр и всички искатъ, и взематъ отъ реколтата му. Увърavamъ ви, че такова пландешко обирание отъ властници и разни паразити подържани отъ властта, надали се върши и въ най-дивитъ страни по свѣта.

Беззащитно е това население. То е изоставено и отъ призивитъ ужъ негови защитници. То дори се обира и оголва и отъ тѣхъ. Не бива да се скриватъ и тия позорни факти.

Въ Силистра има много банки. Една отъ тѣхъ е „Банка Дунаряна“ на Камарашеско. Въ нея влизатъ като управители и нѣколко видни българи: Ст. Пенковъ, Д. Коджабашевъ, Илия Божановъ и др. Адвокатъ и сж Марко Илиевъ, Юр. Стефановъ.

Инсцениратъ се извѣстни съобщения. И почватъ да

гонятъ болшевики

на всѣка крачка. Ромънцитъ това и търсатъ. Арестуватъ цѣли села. Разкарватъ и биятъ селянитъ изъ участъцитъ. Искатъ рушвети споредъ кебаха. Селянитъ даватъ мило и драго, за да се отърватъ. Но властта не се насища съ малко. Искатъ шефове, искатъ джандари, искатъ инспектори, искатъ адвокати — къраво и са като иска. Но отъ кжде? „Банка Дунаряна“ съ голѣмитъ „благодѣтели“ се явява на помощъ.

Подписва чичо полици за хиляди леи само отъ затвора да излѣзе, отъ бой да се отърве, кожата да си спаси. Подписва чичо. Той не пита и не мисли.

Четиридесетъ на сто

лихва му взематъ и „благодѣтели“ пакъ му правятъ. Чичо

благодари и рѣцъ имъ цѣлува. Настъпва падежа. Чичо раздалъ всичко за рушвети. За прѣхрана не му остава. Подновява чичо полицитъ, 40% лихви се капитализиратъ. За двѣ години майката става два пжти голѣма.

Цѣли села, като Кьосе Ай-дънъ, Малка Кайнарджа, Кайрякъ и пр., сж заложени на „Банка Дунаряна“. Натискатъ чорбаджиитъ секвестра да се вдигне и сайбия на имотитъ на тия нещастници тѣ да станатъ. Тѣй се помага на денационализацията. Има ли

кой да обуздае

ненаситния апетитъ на тия благодѣтели — чорбаджии? Нѣма, нѣма и нѣма!..

Събиратъ се българи и турци да правятъ граждански блокъ, да защищаватъ своитъ интереси и тия на селскитъ маси. Голѣмитъ български чорбаджии отъ „Банка Дунаряна“ рѣмжатъ, зашто и какъ тѣй безъ тѣхъ, когато тѣ сж богопомазанитъ, прѣдопрѣдлени тѣ. Разбира се и голѣмия български „приятелъ“. Пучеря веднага знае всичко. Срѣща единъ отъ инициаторитъ и подигравателно го пита:

— Какво искате да правите, българска партия ли?

Както виждате той знае всичко. Не могатъ безъ него да дишатъ извѣстни лица тука. Тежко на селянията. За това той възмутенъ се организира срѣшу бандити отъ вътре и отъ вънъ. *Делиорманлиевъ*

200,000 англичани готови за емигриране

Въ Англия има голѣма безработица. Специална комисия е била натоварена да анкетира безработнитъ. Комисията е констатирала, че около 200,000 работници не могатъ да бждатъ пласирани въ заематитъ до сега отъ тѣхъ мѣста въ индустрията. Тя предлага тия работници да бждатъ изпратени на работа съ семействата имъ въ английскитъ колонии. За тѣхното обаче изпращане и врѣмето до настаняването имъ на работа, комисията препорѣчва, щото правителството да понесе всичкитъ разходи.

Мирътъ застрашенъ

По поводъ голѣмитъ музикални тържества станали въ Виена на които сж присъствували надъ 150,000 нѣмци отъ Австрия и Германия и на които сж държани множество рѣчи между които и отъ прѣседателя на Райстага Льобе, цѣлата съглашенска преса включително и тая на малката антанта, надаватъ викъ противъ държанитъ тенденциозни рѣчи за присъединението на Австрия къмъ Германия.

Всички въ унисонъ констатира, че мира се заплашвалъ и че прѣдупредителни мѣрки трѣбва да се взематъ. Le Temps инжектира пресата на малката Антанта, която осжда и заплашва евентуалния актъ за това присъединение. Италианската преса пъкъ отбѣлзва, че допуснато веднажъ присъединението, не изключва то да обхване и Чехославия.

Тревогата е голѣма.

На всичко това прѣседателъ на германския Райстагъ отговаря:

— Да, съ Аншлуса мира се заплашвалъ! А съ угнетението на милиони национални малцинства, гонени, обезправявани и лишени отъ правото да се самопрѣдѣлятъ и свободно да разполагатъ съ себе си не се ли застрашава тоя миръ?

Разбира се, не само че се застрашава, но явно се вижда какъ пуши заредената бомба готова да избухне всѣки моментъ. Върху това обаче съглашенцитъ не мислятъ.

Изборната борба въ Америка

Deily Telegraph съобщава, че се очаква въ прѣдстоящитъ избори за прѣседателъ на Съединенитъ Щати женитъ да изиграятъ най-голѣмата роля. И двѣтѣ страни се стремятъ да ги спечелятъ. Отъ 58 милиона избиратели 28,500,000 сж жени т. е. 49%. Борбата е много ожесточена, нѣкои жени на горната частъ отъ гърба на джолетето си иматъ изобразенъ образа на Ховергъ републиканския кандидатъ. Вѣрва се, че всѣка една отъ партиитъ ще похарчатъ по 1 мил. англ. лири, независимо отъ разходите на друг. организации.

Оплакване на добруджанскитъ евреи

Група добруджански евреи преследвани и гонени отъ ромънцитъ, заради услуги на българскитъ войски презъ време на войната по поводъ последната ни уводна статия „Празника на добруджанци“ ни пишатъ:

„Господинъ редакторе, хубаво пишете, но криво го вършите. Така напр. на добруджанскитъ българи дадоха мѣста и материали за постройка на кжчи. На добруджанскитъ евреи не дадоха. На тѣхъ казахъ, че тѣ нѣматъ право. Зашто? Ние мислиме, че и ние добруджанскитъ евреи сме пострадали и страдаме отъ ромънскитъ чокои, и ние сме преследвани, като добруджанскитъ българи, и ние сме оставили всички имоти и тука сме бѣжанци. За това и ние имаме право на мѣста на материали, за да си построимъ кжчици, да прибереме дѣцата си. Утрѣ пакъ ще имате нужда отъ добруджанскитъ евреи. Ние мислиме, че всички добруджанци трѣбва да се съединимъ наедно, да напредва нашата добруджанска организация — единъ за всички и всички за единъ.

Отъ група добруджански евреи.“

Съ най-голѣмо удоволствие даваме мѣсто на справедливитъ намеци на групата добруджански евреи. Тѣ иматъ пълно право на еднакво третиране като бѣжанци, защото и тѣ сж жертва на войната, защото и тѣ сж най-много преследвани и тероризирани отъ влашкитъ сатрапи, защото и върху тѣхъ както върху българи тѣ редовно се организиратъ погроми, защото най-сетне презъ войната тѣзи добруджански евреи бѣха въ пълна услуга на българскитъ войски. Актъ на човѣщина и справедливостъ ще бжде, ако и тѣ бждатъ приравнени на равно съ другитъ бѣжанци, като бждатъ подпомогнати отъ държавата.

Четете и разпространявайте в. „Свободна Добруджа“.

Черната сѣнка

Ще я освобождаваме вече

(Намѣрено писмо)

И тѣй, бай Ангеле, да си продължа приказката. Бѣхъ ти заказвалъ, че тѣй както сте я закарали да слушате, какво казали-рекли хората, нѣма влѣзе въ работа. Или ще я освобождавате или нѣма я освобождавате! Какво й то такова понѣкога току кажете — хайде вече ще я освобождаваме и азъ зарѣзвамъ работата, събирамъ багажа и дѣцата и хай по близо до назиса. Тѣй ми идеше, да не ви дочакамъ, а да тегля направо за Тутракана. Ама нали после ще ми се разсърдишъ, че съмъ много избързалъ, пъкъ нашитъ тутракани ще ме питатъ кжде съмъ тръгналъ безъ тебе, та рекохъ си, чакъй баремъ тука да се слушаме, все тѣй айкарж да не вървиме.

Добре ама, тука като пристигнахъ казахъ ми, че сте възгечисали за сега да я освобождавате. Язъкъ ми за разносикитъ, гдѣто правихъ на горѣ-надолѣ. Едно шупе ми остана, какъ тѣй, Бай Ангелъ, мене да излже, не да излже, ами тѣй, криво да си й

направилъ смѣтката. И тѣй като ходехъ насамъ натамъ, да разбера, подочухъ нѣщо, че май работата не била добре изпечена. Имало пакъ нѣкакви пречки. Ония тамъ, гдѣто наново сж вирнали носъ, между насъ казано, нѣкакъвъ карезъ имало на тебе и хората ти, та не ви пуцали да я освобождавате още. Че какво искатъ тия хора, бе Бай Ангеле? За кога ще чакаме още?.. До като лудитъ се наиграатъ ли? Не бива така! Свободата иска жертви, бай Ангеле!.. Жертви иска!..

Преди две години бѣхме тръгнали да я освобождаваме, ама тия сжщитъ нехранимайковци, пакъ ни сбъркаха работата. Тамамъ бѣхме я понаредили малко — събрахме си провизии, посъбрахме коджа коне, пийниръ шекерецъ, — нали разправятъ, че на дългъ пжтъ, като тръгнешъ шекеръ да ядешъ, понаправихме си калпаци, взехме и калпипитъ бия, та да си доправиме още, ако ни дотрѣбватъ и... тамамъ да се снабдимъ съ нѣкоя и друга пара, — ти знаешъ, че

безъ пари за свобода не се отива, и не щѣшъ ли ти и ония тамъ сжщитъ, ни объркаха плановѣтъ.

Ти като знаеше тая работа, защо сега не сте я опеки по добръ? За орѣхи ли отивате? Не мой тѣй бай Ангеле! Тѣй не става тя!..

Седя и си мисля и тѣй катъ си мисля, дойде ми нѣщо на ума. Позамислихъ се още веднажъ и намислихъ. Събрахме се група, тѣй отъ по-върнитъ хора, и си поприказвахме. Азъ рекохъ и тѣ рекоха. Всички на единъ акълъ излѣзохме, като че ли сме си плювали въ устата. Че ще я освободиме, ще я освободиме. По туй се разбрахме, ама между насъ, бай Ангеле, да остане. Ти си като насъ човѣкъ, все за на рода мислиме и знаешъ какво нѣщо е тайната. До като не ги изтребиме ония тамъ, нѣма можеме да я освободиме. Ти какъ мислишъ, а?...

Свободата, бай Ангеле, иска жертви... Жертви иска!.. Не може все тѣй, да я караме. Веднажъ ни попречиха, дваждъ ни попречиха... Е, стига дѣл!.. За кога още ще чакаме?.. Избихме коджа, но пусто въдятъ се като зайци.

Трѣбва отъ коренъ да ги изчистимъ чувашъ ли, отъ цѣлото имъ семселе поменъ да

не остане, та тѣй да мирясаме! Иначе тая работа нѣма да я бжде. Пъкъ ние заляваме все ужъ отъ главата, па тѣ пусто много глави, като на деветоглавия змей. Ти какво ще речешъ на туй отъ горѣ?

Ето на, Пучеря и той завалията съ капитанъ Попеско отъ кога се мжчатъ горкитъ и тѣ да ни помогнатъ, ама все не помага. До като не запретнеме и ние ржкави тѣй по сааламъ, тя нѣма стане! Ти май по едно време бѣше на другъ акълъ, ама видѣ ли какъ влѣзе и ти въ правия пжтъ тѣй, тѣй, бай Ангеле, всички които искрено мислятъ да я освобождаватъ, все тѣй думатъ, като насъ. Позакъснѣхме малко туй лѣто, ама права си е приказката, нищо не е кѣсно и колкото по кѣсно толкова по добръ.

Та ти думамъ, бай Ангеле, вижте тамъ, какво ще правите, ще струвате, но постѣкмете нѣкои и други документи за освобождаването, ама тѣй гледайте по майсторски да ги направите, не като онзи комунистъ Владовъ, гдѣто ни изложи, че само въ затвора не ни откара. Ами да благодариме, че още сж останали хора-патриоти. Иначе всички бѣхме си отишли, ей тѣй за едната хубостъ. Та думата ми е, тѣй като пишете докумен-

титъ гледайте, какъ и какъ, конспиратори да ги изкарате, ама непременно конспиратори, бай Ангеле, защото туй много се харесва на голѣмцитъ по нашия край. А пъкъ послѣ, като удариме единъ юрушъ, ние оттука и капитанъ Попеско отатъкъ, та да видишъ ти, какъ и джинса имъ ще изчистиме. Ние тука нѣщо вече сме понаредили, само вие тамъ хубаво да си отваряте очитъ и сааламъ да я вързвате, че барашмалъка ни да не отиде напраздно. Пъкъ за сѣтне не му берете гаалето. Да видишъ какъ лесно тогава се освобождава тя!..

Забравихъ да ти кажа, — да пазите хубаво склада. Той наистина и за васъ тамъ ще трѣбва, ама и за тука помислювайте. Да не направите тѣй, че нищо да не разбереме както отъ петстотинтѣхъ хиляди? Гледайте вази си, ама и за тука забравайте. Нали сме побратими, трѣбва и да се попригледваме. Ще я освобождаваме я!..

Стиска т и ржката отъ най-голѣмитъ дълбочини на душата и сърдцето си, бай Ангеле, както за никого другого, и чака скжпия ти отговоръ твой върненъ отъ рождение и до гробъ.

Пѣлчивото Соколке.

Какъ Черна Гора загуби свободата си

Борбата срещу сърбитѣ. Къмъ възстание

Въ „Le Cri des Peuples“, намираме следната статия писана отъ черногорецъ.

„Въ течението на първитѣ години отъ свѣтовната война, четеха се въ френскитѣ вестници хвалебствия за героизма на Черна гора и черногорцитѣ, най-малкитѣ, но най-куражливитѣ съюзници, както казваше Поанкаре. Веднажъ поне тогава се каза истината. . .

„Четиридесетъ хиляди черногорци държаха по с в о я фронтъ 200,000 австрийци. На мирната конференция презъ 1919 год. сръбското правителство декларира, че Черна Гора изгуби въ войната половината отъ своята армия и $\frac{1}{3}$ отъ населението си Тази война направи отъ черногорцитѣ единъ мжечинески народъ.

„Но защо следъ победата той изгуби свободата си.

„Това сж неговитѣ съюзници, които му я отнеха, чрезъ дипломатическите интриги задъ кулиситѣ, чрезъ измѣна и чрезъ изнасилване на всички обещания и съгласия.

„Черна Гора има едно географическо положение, което ѝ дава една стратегическа важност отъ първостепено значение. Тя доминира надъ Катаро и върху една важна частъ отъ източния брѣгъ на Адриатика. И това е една отъ главнитѣ причини по които Сърбия тури ржка на Черна гора.

„Френската дипломация

направи всичко възможно, за да създаде една велика Сърбия, разбира се, движена отъ своитѣ политически интереси и а Балканитѣ. Английската дипломация не се противопостави на създаването на една нова сила по Адриатика, която да контрбалансира Италия и въ името на което трѣбваше да се жертва Черна Гора.

„Заличи се тогава Черна Гора отъ картата на Европа, безъ да се иска нейното съгласие и дори срещу нейнитѣ протести.

„Сръбската армия безъ да захвърне окупира презъ 1918 г. черногорската територия подъ формата на „освободители“. Черногорцитѣ, като не схващаха добре мотивитѣ, посрѣщаха ги съ отворени обятия, съ сълзи на очи. Каква измама!

„Следъ сръбската армия дойдоха агентитѣ-черногорци на Пашичъ, подържани съ тайнитѣ сръбски фондове. Това бѣха: А. Радовичъ, Янко Спасовичъ, Милотинъ Томичъ, Миланъ Косовичъ и други още между които и Пуниша Рачичъ.

„Съ идването си въ Черна Гора, тѣзи емисари на Пашичъ започнаха да организиратъ митинги, нападаха на всѣкъждѣ кралъ Никита, като

продажникъ и измѣнникъ

и го обявиха за пленникъ на съюзницитѣ.

„Отъ друга страна обявиха съединението съ Сърбия и признаването на Карагеоревичитѣ.

„Малко по малко истината блѣсна въ очитѣ на черногорцитѣ. Тѣзи които не искаха да вѣрватъ агентитѣ на Пашичъ и на „Бѣлата ржка“ и още по-малко да ги следватъ бѣха обявени за съмителни. Главната сръбска квартира обяви избори въ Черна Гора, — фактъ печаленъ въ историята. — една чужда войска да прави избори въ една суверена държава. Нѣщо повече, заповѣдаха свикването на Велико народно събрание, което не се предвижда въ конституцията на Черна Гора и което

трѣбваше да добие характеръ на плебисцитъ.

„Следъ извършване на предварителнитѣ работи, чрѣзъ

войска съ пушки и насилия

произведоха изборитѣ. Сви-каха въ Подгорица и Великото народно събрание, съставено отъ подкупени, развалени, отъ ренегати и отъ тероризирани отъ разбойници черногорци. Това събрание гласува резолюцията, отдавна изработена на о-въ Корфу подъ дирекцията на Пашичъ. Съ тая резолюция се обявяваше кралъ Никита за детрониранъ и прокламира анексията на Черна Гора къмъ Сърбия.

Следъ тая прокламация на събранието въ Подгорица, черногорцитѣ възстанаха, искайки да подновятъ паметната нощъ 25.VII 1702 г презъ възстанието срещу турцитѣ и да свършатъ съ „Бѣлата ржка“ и ренегатитѣ. Безъ една установена организация и почти безъ оръжие, тѣ се бореа противъ топоветѣ и картечницитѣ на сърбитѣ. Тѣ героически се бореа но неприятеля имаше голѣми предимства. Тѣ бѣха бити,

но не и победени.

„Възможно ли е, черногорцитѣ, които сж били винаги господари у себе си и презъ течение на вѣковетѣ се водеха отъ звездата на свободата, да станатъ днесъ роби?

„На 25.XII 1918 г. тѣ дадоха единъ добъръ отговоръ на Бѣлградскитѣ империалисти. Черногорскитѣ герои отидоха по Балканитѣ, кждѣто винаги сж били господари и партизанската война не спре никогa. „Символътъ на черногорската свобода Д-ръ Вукашинъ Марковичъ се бори дълги години въ тая партизанска война. Съ него бѣха неговитѣ внуци Зара и Стоя Марковичъ съ пушки въ ржка, господари на чернитѣ гори и други герои, които продължаватъ борбата, пазятъ традициитѣ и черногорската свобода, чакайки дена на общото възстание.

„Единъ героиченъ черногорецъ-селянинъ затворенъ, защото е възстаналъ, е декларира на сръбскитѣ журналисти, които сж отишли да го видятъ придружени отъ полицията.

— *Азъ нѣма да приема никаква тая създаденъ редъ. Азъ немога да гледамъ Черна Гора безъ нейнитѣ права и свободи, Азъ ще викамъ и на бѣсилката, че не признавамъ тая редъ на нещата.*“

И д-ръ Риклинъ освободенъ

Каква е силата на общественото мнение въ Европа иде да ни покаже следния фактъ. Осжденитѣ отъ Колмарския съдъ автономисти, д-ръ Риклинъ, Росе (депутати) Шафхауръ и Шалъ обжалваха присъдата предъ касац. съдъ. Тая присъда явно бѣше несправедлива. Това се чувствуваше и отъ официалнитѣ срѣди на Франция. И за да измиятъ позора предложиха на осжденитѣ да си отеглятъ касационнитѣ жалби, за да бждатъ помилвани по случай годишния празникъ на френската република 14. VII. Тримата осждени направиха това и бѣха помилвани. Д-ръ Риклинъ, тоя 60 годишенъ старецъ и борецъ за елзаскитѣ свободи и права отказа подобно унижение. Правителството се намѣри въ деликатно положение. Об-

Гражданската война въ крайния изтокъ

Въ Китай

Както съобщихме, новото националистическо правителство въ Нанкинъ денонсира всички договори съ разнитѣ държави. Само Съединенитѣ Щати заявиха, че признаватъ националистическото правителство и приематъ съ него да водятъ преговори за нови договори. Нѣщо повече Съединенитѣ щати ще признаятъ цѣлото създадено ново положение въ Китай и да третира въпроситѣ съ него като съ напълно суверенна държава.

Англия, Франция, Италия и Япония не сж съгласни съ тоя редъ. Тѣ търсятъ да установятъ колониални и протекционни режими.

*

Наследникътъ на Чангъ Цо Линъ въ Манджурия бѣше събавилъ че се присъединява къмъ националиститѣ. Япония обаче, която е сключила съгласение съ Чангъ Цо Линъ иска отъ сина му да ги признае. Последниятъ се поопъналъ малко, ала японското правителство, подъ предлогъ че Манджурия била близко до Корея и че въ нея болшевишката агитация била силна и застрашавала Корея, решила да изпрати на ново войски въ Манджурия. Шангъ Сюе Лиангъ, сина на Чангъ Цо Линъ, се принудилъ да преустанови преговоритѣ съ националиститѣ и стриктно да пази сключенитѣ съгласения съ японцитѣ.

*

Японското правителство противно на американското, опирайки се на гледищата на английското, френското и италианското правителства е заявилъ, че то държи да бждатъ най-строго спазени старитѣ договори.

Чангъ Кай Шекъ билъ принуденъ да иска смѣняването на външния м-ръ.

Въ Индия

Споредъ Дейли Мейлъ тежки събития се развиватъ въ Индия. Управителътъ на Бомбай, когато е отивалъ да открива събранието въ понеделникъ е билъ изненаданъ отъ протеститѣ на тълпата, срѣшу новитѣ данъци наложени отъ английския вице кралъ. Около 2000 студенти сж заплашавали управителя да влѣзе въ събранието. Единъ камъкъ е билъ хвърленъ върху автомобила на жената на управителя г-жа Уилсонъ.

Отъ друга страна, стачката на желѣзничаритѣ се разширява. Въ Кодайканалъ 300 мили отъ Мадрасъ, единъ пжтнически тренъ е билъ повреденъ и едно лице е билъ убито и 30 ранени. Полицията е влѣзла въ стѣлкновение съ стачничитѣ. Въ единъ тренъ въ който е билъ Лордъ Гошенъ съ жена си е билъ запаленъ. Въ Тути кореймъ полицията съ пушки убила осемъ стачници и множество ранени. Въ Майаваремъ 9 полицаи били ранени. Въ Валапурамъ 800 стачници нападнали единъ тренъ. Полицията се намѣсила и 22 души били ранени. Губернаторътъ Уилсонъ е

шественото мнение го осжди и то нареди касац. съдъ да се занимае по скоро съ жалбата на д-ръ Риклинъ. Макарь ваканционно време и горещини, съдътъ се занимавъ и поставилъ предъ свършенъ фактъ правителството, което веднага безъ молба го е помилвало.

Какво значи едно силно обществено мнение.

заявилъ: проблемата за новитѣ такси е отъ първостепенна важност. Тѣ засѣгатъ цѣла Индия. Трѣбва да се знае преди всичко кралското рѣшение ще бжде ли изпълнено или не. Правителството въ Индия е готово да дѣйствува съ всички необходими срѣдства.

Въ Суматра

Съобщаватъ презъ Амстердамъ, че на о-въ Суматра въ Тихия океанъ мѣстното население е възстанало противъ чуждото управление. Имало е сериозно стѣлкновение съ войскитѣ, съ множество убити и ранени.

*

Както се вижда съзнанието на колониалнитѣ народи е нарастнало много. Тѣ се револютиратъ по различни начини срѣщу угнетителитѣ си.

Въ Китай се бунтуватъ още и отхвърлятъ всѣкакви робски договори. Въ Египетъ народа дига глава срѣщу английската експлоатация. И както е трѣгнала, английското господство въ крайния изтокъ ще претърпи голѣмо измѣнение.

Политическа криза въ Египетъ

Двѣ правителства вече се сменяватъ подъ най-различни поводи въ Египетъ. И двѣте, обаче, останаха вѣрни на борбата за запазване суверенитета на държавата срещу домогванията на английската империалистическа политика. Отъ три м-ца въ Египетъ положението е много натегнато. Кралътъ като оръдие на английската политика уволни и последното правителство, разтури камарата и суспендира конституцията за три години.

Националиститѣ водени отъ бившия м-ръ председателъ Нахасъ паша сж устроили по тоя случай голѣми манифестации. По случай пристигането на вдовствующата бивша кралица, чийто синъ обявиха за лудъ и интернираха въ единъ изправителенъ домъ въ Европа, въпрѣки, че правителството я смѣгнало на друга гара, сж станали други голѣми манифестации, които завършили съ стѣлкновение съ властта отъ които има множество ранени и убити.

По поводъ на тия събития

Главна дирекция за настаняване бѣжанцитѣ

Обявление

№ 13

Главната дирекция за настаняване бѣжанцитѣ обръща вниманието на интересуващитѣ се, че въ Държавенъ вестникъ брой 92 отъ 25 юлий т. г. е публикувано обявлението ѝ № 13 отъ 17 юлий т. г., съ което е обявенъ търтъ на 10 августъ т. г. до 10 ч. предъ обѣдъ въ Софийското, Бургаското, Шуменското, Врачанското, Плевенското, Търновското и Хасковското Окръжни Данъчни Управления съ тайно малонадаване, за отдаване на предприемачи направата на 1084 бѣжански кщи по села и кутурична (форфертерна) цена за една кща.

Всички обявени за строежъ кщи въ едно село съставляватъ едно предприятие.

Конкурентътъ попълва и подава за всѣко село специаленъ образецъ предложение, което получава отъ Главната дирекция или отъ нѣкое окръжно инженерство.

Въ кое село колко и какви кщи ще се строятъ и други сведения по търга може да се види отъ гореказаното обявление.

София, 25 юлий 1928 год.

Отъ главната дирекция

Бѣжански теглила

Пишатъ ни отъ Ломъ, че тамъ има бѣжанци отъ дълги години, които ломскитѣ власти, залъгватъ всѣка година, че ще бждатъ оземлени. Небрежността на организацията е голѣма, а грубоститѣ на нѣкои отъ ръководителитѣ ѝ не се подаватъ на описание. Цинизмъ не липсва. Тѣ аспириратъ самъ за голѣмство и да се докаратъ предъ властитѣ, че и тѣ сж голѣми хора. Особено имъ единъ сакатъ-белѣзанъ отъ Бога човѣкъ — псува и ругае. Не напразно народа си казва „да те пазѣ Господъ отъ белѣзанъ човѣкъ“. Бѣсно побѣсно, като че ли ние сме му виновни.

Какво търси въ добруджанската организация, като не иска да служи на бѣжанцитѣ. Добруджанската организация е преди всичко създадена да приема, да приюти и да се грижи за настаняването на бѣжанцитѣ, а не чрезъ нея да партизанствуватъ и да си правятъ кариерата.

Ние не само, че осждаме това поведение на нашитѣ ръководители тукъ на добруджанската организация, но ще действаме за тѣхното премахване отъ ръководнитѣ постове. На насъ бѣжанцитѣ трѣбватъ хора не да ни псуватъ и ругаятъ, а да ни помагатъ. Че не стига ли гдето ромънитѣ ни гониха, биха и ограбиха? Тия наши ръководители не сж по-долна стока.

Но ние се обръщаме къмъ Дирекцията и а бѣжанцитѣ, къмъ г-нь Сарафовъ, да наредятъ и нашето оземляване, че теглата и тѣ иматъ край.

По съображение на

сметка в. „Свободна Добруджа“ отъ идния брой ще се продава по 2 лв. екземпляръ.

въ камарата на общинитѣ, запитанъ Съръ Остенъ Чемберленъ е казалъ: Гледището на Англия си остава сжщото. Що се отнася до египетската конституция това е въпросъ който интересова египетския кралъ и египетския народъ.

Така си измива пилатъ ръцѣте, следъ като забърка нашата и предизвика гражданска война въ държавитѣ. Тѣй ставатъ тѣ по-години за подчинение и експлоатация. Стара макевиалистическа политика.